

EXPUNERE DE MOTIVE

PRIVIND DECLARAREA CA MUNICIPIU A ORASULUI BEIUS,

JUDETUL BIHOR

Potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativa a teritoriului Romaniei, orasele cu o insemnatate deosebita in viata economica, social-politica si cultural stiintifica a tarii avand conditii de dezvoltare in aceste directii, pot fi organizate ca Municipii.

In acest context, propunem declararea orasului Beius avandu-se in vedere urmatoarele aspecte de natura istorica, demografica, economica culturala :

Din punct de vedere a marimii, orasul Beius este pe locul doi din judetul Bihor, cu o populatie de aproximativ 23.000 de locuitori dupa Municipiul Oradea.

Este asezat pe malul drept al Crisului Negru, inconjurat de lanturi muntoase cu cele mai inalte creste ale Apusenilor cuprinzand urmatorii munti: Muntii Bihorului, Muntii Codru Moma, Vladeasa si Padurea Craiului.

Fiind supranumit "Tara Beiusului", acest oras este atestat in anul 1263, dar orasul a existat dinainte, dovada fiind ca la 1241 se vorbeste de un district al Beiusului pustiit de catre tatarii in timpul invaziilor de la 1241-1246.

Datorita acestui fapt, in luna aprilie a acestui an se vor sarbatori 740 de ani de la atestarea istorica a acestui oras.

Pe parcursul dezvoltarii sale istorice, beneficiind de o asezare geografica deosebita, localitatile din imprejurimi au ajuns in sfera de atractie a orasului, care a dobandit astfel importante functii politice, administrative, economice si culturale.

Trebuie sa reliefam ca Beiusul este orasul cel mai central din judetul Bihor si in timpul Dictatului de la Viena a fost resedinta de judet unde au fost transferate toate autoritatile judetene ceea ce a impulsionat in mod deosebit dezvoltarea orasului si ridicarea lui culturala, "va fi deschiderea unui gimnaziu de catre vladica Samuil Vulcan", asa cum atesta cronicile vremii in **anul 1828, eveniment de mare insemnatate pentru**

romanii din Transilvania deoarece va pregatii intelectuali care vor devenii luptatori neobositi pentru libertatea nationala si pentru unirea tuturor romanilor. Doi dintre cei cinci fruntasi beiuseni care au facut parte din Consiliul National Roman Central care au fost alesi ca delegati la Marea Adunare Nationala de la Alba Iulia sunt IOAN CIORDAS si ILARIE CRISAN.

Se remarca faptul ca pe parcursul dezvoltarii sale Beiusul a ajuns un centru economic, administrativ si cultural al judetului Bihor.

Existau in oras comercianti, mici meseriasii, cca 236 functionari, dispensar, spital precum si institutii publice: Pretura, Primaria, Judecatoria mixta, Comisariat de Politie, Perceptia fiscala, Garda Financiara, Ocol Silvic, Oficiu PTTR, Spital de Stat, gara CFR, Regimentul 35 Artilerie, Biserici, scoli. In oras mai functionau teatru, cinematograf, hotel, camin de ucenici.

Actualmente situatia economica a orasului Beius este de departe una foarte buna avand o zona de dezvoltare cuprinzand 15 comune in jurul sau.

Orasul Beius se incadreaza in unitatile administrativ Teritoriale (UAT) cu populatie de peste 550/1000 locuitori in principal in sectorul II (industrial) – 51% in sectorul III (turism, administratie publica, comert, sanatate, invatamant, financiar-bancar), 42% in sectorul I (economic), 7% agricultura.

Potentialul de dezvoltare a turismului din cadrul sectorului III este reprezentat de posibilitate dezvoltarii turismului in tranzit (zona Stana de Vale), iar in conditiile valorificarii apei geotermale se are in vedere dezvoltarea turismului balnear.

Principali agentii economici sunt: Elmoberam, Fabrica de masini de gaurit, Agromec, Electrica, Consat, Fragaria, Bema, Cooperativa Muncitorul, Moara de cereale, statii si depozite de carburanti ale Petromului, etc.

Beiusul se afla pe unul din principalele culoare de circulatie rutiera si de dezvoltare la nivelul judetean, fiind strabatut de DN 76, care face parte din E- 79, asigurand tot fluxul economic din judet.

Funcția turistica este bine reprezentata prin statiunile limitrofe (Pestera Ursilor, Stana de Vale, Lunca Crisului Negru), cat si legatura directa si de neevitat a frumoasei zone a Bihorului.

Avand in vedere ca in orasul Beius toate institutiile statului sunt reprezentate si in acelasi timp reprezentative, se impune in mod deosebit ca aceasta asezare urbana sa devina Municipiu avand un potential economic, cultural si turistic deosebit reflectat in economia judetului Bihor.

Se anexeaza fisa orasului Beius, precum si un studiu privind monografia acestuia cuprinzand date si informatii referitoare la orasul sus mentionat.

Initiatori:

Senator Vasile Duta

Senator Liviu Maior

